

MESTSKÝ ÚRAD ŽELIEZOVCE

MATERIÁL NA ROKOVANIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

DŇA: 19.12.2024

k bodu č.: 4

**Návrh programového rozpočtu mesta Želiezovce na rok 2025
s výhľadom na roky 2026-2027**

Predkladá:
Ing. Monika Tomeková
vedúca ekonomického odboru

Materiál obsahuje:

- *Dôvodová správa*
- *Východiskové údaje*
- *Tabuľková časť*
- *Návrh na uznesenie*

Spracovateľ:
Ing. Monika Tomeková
vedúca ekonomického odboru

december 2024

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Želiezovciach

A. prerokovalo

návrh rozpočtu mesta Želiezovce na rok 2025 s výhľadom na roky 2026 a 2027,

B. schvaľuje

1. Rozpočet mesta Želiezovce na rok 2025 nasledovne:

Bežné príjmy:	7 974 733,00
Bežné výdavky:	7 962 929,00
Rozdiel:	11 804,00
Kapitálové príjmy:	2 820 010,00
Kapitálové výdavky:	3 955 196,00
Rozdiel:	- 1 135 186,00
Spolu príjmy bez príjmových finančných operácií:	10 974 743,00
Spolu výdavky bez výdavkových finančných operácií:	11 918 125,00
Rozdiel bez finančných operácií:	- 943 382,00
Príjmové finančné operácie:	1 503 466,00
Výdavkové finančné operácie:	380 084,00
Rozdiel:	1 123 382,00
Rozpočet na rok 2025 celkom:	
Príjmy celkom:	12 298 209,00
Výdavky celkom:	12 298 209,00
Rozdiel celkom:	0,00

Hlavné kategórie ekonomickej klasifikácie	Názov ekonomickej klasifikácie	Rozpočet na rok 2025
100	Daňové príjmy	3 780 244,00
200	Nedaňové príjmy	943 500,00
300	Granty a transfery	6 070 998,90
400	Príjmy z transakcií s finančnými akt. a pas.	35 000,00
500	Prijaté úvery a návratné finančné výpomoci	1 468 466,00
600	Bežné výdavky	7 962 929,00
700	Kapitálové výdavky	3 955 195,90
800	Výdavky z transakcií s fin. akt. a pas.	380 084,00

C. berie na vedomie

1. výhľadový rozpočet na rok 2025 a 2026,
2. stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta Želiezovce na rok 2024 s výhľadom na roky 2025 a 2026.

Dôvodová správa

Rozpočet mesta schválený MsZ je základným finančným nástrojom hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku a definuje, ktoré oblasti bude mesto podporovať a na aké zábery a ciele budú vynakladané finančné prostriedky.

Príprava a schvaľovanie rozpočtu prebieha v súlade s existujúcimi legislatívnymi predpismi, ktoré upravujú proces rozpočtovania. Hlavnú legislatívnu normu v tomto procese predstavuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení, ktorý predpisuje štruktúru, formu a obsah zostavovaného rozpočtu.

V zostavenom rozpočte mesta sú príjmy členené na bežné, kapitálové a finančné operácie zoradené v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou. Výdavky sú začlenené v 12-tich programoch, ktoré sú rozdelené na podprogramy a prvky. Zároveň je dodržané aj členenie výdavkov na výdavky bežné, kapitálové a finančné operácie.

Ďalej je návrh rozpočtu zostavený v zmysle zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, na základe ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet na obdobie troch rokov, pričom prvý rok je záväzný, ďalšie dva roky sú nezáväzné a tiež povinnosť uvádzať v návrhu rozpočtu skutočné plnenie za roky 2022 a 2023, schválený rozpočet na rok 2024 a predpokladané plnenie za rok 2024.

Návrh Programového rozpočtu Mesta Želiezovce na rok 2025 (ďalej návrh rozpočtu 2025) sa pripravoval v čase vysokého verejného dlhu a deficitu verejných financií, kedy sa pripravovali a postupne zverejňovali návrhy konsolidačných opatrení štátu na jeho postupné znižovanie. Napriek tomu, že samosprávy podľa nášho názoru nie sú zodpovedné za vzniknutú situáciu, opätovne sú súčasťou schválených, nielen konsolidačných opatrení. Zvýšenie dane z pridanej hodnoty, transakčná daň, vyplatenie mimoriadnej odmeny zamestnancom vo výške 800 EUR, športové poukazy či pokračujúca inflácia zvyšujú výdavky v roku 2025 a ohrozujú finančnú stabilitu samospráv.

Finančnú neistotu umocňuje tiež skutočnosť, že od 1.1.2025 sa mení systém financovania materských škôl (bez školských jedální pri materských školách). Kým doteraz boli tieto originálnou kompetenciou mesta financovanou cez podiel na dani z príjmov fyzických osôb, od 1.1.2025 budú prenesenou kompetenciou financovanou cez dotáciu od štátu. Aktuálne nedisponujeme presnými informáciami, akú výšku dotácie dostaneme v roku 2025 na 1 žiaka materskej školy. Všetky zvýšené výdavky schválené opatreniami štátu nebolo možné relevantne premietnuť do návrhu rozpočtu na rok 2025 aj vzhľadom na skutočnosť, že občania oprávnené požadujú, aby sa v minimálne rovnakom rozsahu a kvalite zabezpečovali služby napríklad súvisiace s údržbou verejných priestranstiev, nových vnútroblokov, športovísk, chodníkov, cintorínov, zelene či kultúry. Pri príprave návrhu rozpočtu na rok 2025 bolo nevyhnutné reflektovať všetky vyššie uvedené skutočnosti. Sadzby poplatku za bioodpady ostávajú nezmenené. Dňa 21.11.2025 skončí platnosť výnimky na uplatňovanie sankčných ustanovení 4. a 5. pásma zákona č. 493/2011 Z.Z. o rozpočtovej zodpovednosti. Dlhová brzda funguje ako preventívne opatrenie, ktoré má zabrániť nadmernému zadlžovaniu a podporiť finančnú stabilitu a zodpovednosť v rámci verejného sektora. Sankčné ustanovenia definujú pre samosprávy povinnosť zostaviť svoje rozpočty na nasledujúci rozpočtový rok maximálne vo výške výdavkov schváleného rozpočtu predchádzajúceho roka a tiež mať vyrovnaný alebo prebytkový bežný a kapitálový rozpočet. Uvedené bude znamenať znižovanie kvality, ako aj rozsahu služieb pre obyvateľov, ako aj obmedzenie, alebo rušenie investičných projektov. Samosprávy už dlhodobo žiadajú novelizáciu uvedeného zákona, ktorá zmierni, resp. prehodnotí ustanovenia definované pre samosprávy tak, aby nebola ohrozená ich činnosť a rozvoj.

Návrh rozpočtu na rok 2025 s výhľadom na roky 2026 a 2027 podľa hlavných ekonomických kategórií

v EUR	skutočnosť 2022	skutočnosť 2023	rozpočet 2024	predpoklad 2024	návrh rozpočtu 2025	návrh rozpočtu 2026	návrh rozpočtu 2027
Bežné príjmy- (100, 200, 300)	7074911,34	7800786,44	7676380,00	7982763,00	7974733,00	8467209,00	8424624,00
Bežné výdavky- (600)	6904679,58	7608810,70	7440975,00	7907771,90	7962929,00	8050675,00	8008090,00
Rozdiel	170 231,76	191975,74	235405,00	74991,10	11804,00	416534,00	416534,00
Kapitálové príjmy- (200, 300)	2190284,68	7907064,18	120000,00	721068,86	2820010,00	0	0,00
Kapitálové výdavky- (700)	1836777,52	9069554,41	788871,00	1055803,30	3955196,00	2500	2500,00
Rozdiel	353507,15	-1162490,23	-671371,00	-334734,44	-1135186,00	-2500	-2500,00
Príjmové finančné operácie- (400, 500)	405386,48	2267519,75	850000,00	812119,65	1503466,00	0	0,00
Výdavkové finančné operácie- (800)	393880,02	934791,08	414034,00	552376,31	380084,00	414034,00	414034,00
Rozdiel	11506,46	1332728,67	435966,00	259743,34	1123382,00	-414034,00	-414034,00

PRÍJMY SPOLU	9670582,50	17975370,37	8646380,00	9515951,51	12298209,00	8467209,00	8424624,00
VÝDAVKY SPOLU	9135337,12	17613156,19	8646380,00	9515951,51	12298209,00	8467209,00	8424624,00
ROZDIEL	535245,38	362214,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Hlavné kategórie ekonomickej klasifikácie	Názov ekonomickej klasifikácie	návrh rozpočtu 2025
100	Daňové príjmy	3 780 244,00
200	Nedaňové príjmy	943 500,00
300	Granty a transfery	6 070 998,90
400	Príjmy z transakcií s finanč. akt. a pas.	35 000,00
500	Prijaté úvery a návratné finančné výpomoci	1 468 466,00
600	Bežné výdavky	7 962 929,00
700	Kapitálové výdavky	3 955 195,90
800	Výdavky z transakcií s fin. akt. a pas.	380 084,00

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške **11 804,00EUR**, kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške **1 135 186,00 EUR**.

Príjmové finančné operácie vo výške **1 503 466,00 €** predstavujú prevod zostatku finančných čerpanie fondu opráv vo výške **35 000,00** Eur na výmenu okien a kotlov na ul. Rákócziho čerpanie euroúveru na pokračovanie rekonštrukcie kaštieľa – projekt INTERREG vo výške **968 466,00 €** a prijatie nového investičného úveru a vykrytie spoluúčasti na projektoch a ostatných kapitálových výdavkov vo výške **500 000,00 €**.

Výdavkové finančné operácie vo výške **380 084,00 EUR** na zabezpečenie splátok úverov.

Návrh rozpočtu po zohľadnení finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný.

Východiská rozpočtu mesta na rok 2025

Pri zostavovaní rozpočtu mesta na rok 2025 sú kľúčovými vstupnými parametrami:

- úverová záťaž mesta
- predpoklad bežných a kapitálových príjmov mesta
- rozpracovanosť investičných aktivít

Úverová záťaž mesta

Dlhodobý investičný úver z roku 2019 – doteraz nesplácaný zostatok k 31. 12. 2024 1 000 000,00 € mesačná splátka od januára 2025 15 000,00 € bude splatený 14.9.2029

Dlhodobý investičný úver z roku 2020 – zostatok k 31. 12. 2024 298 244,00 € mesačná splátka 4 386,00 € bude splatený 23.8.2030

Dlhodobý investičný úver z roku 2023 – zostatok k 31. 12. 2024 896 548,00 € bude splatený 8.7.2033 výška mesačne splátky 8 621,00 €

V roku 2016 mesto prijalo aj úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania za účelom zakúpenia bytov 3x12 b. j. Centrál vo výške 1 086 150,00

V roku 2024 mesto prijalo aj úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania za účelom zakúpenia....

Predpokladaný vývoj úverov a ich splácania

	výška nesplatennej istiny k 31.12.	výška nesplatennej istiny ktorá je započítaná do úverovej záťaže	výška splatných úrokov (vrátane ŠFRB)	výška splatnej istiny celkom (vrátane ŠFRB)
2016	2 584 460,22	1 470 648,80	63 782,64	293 869,00
2017	2 348 916,22	1 276 705,00	54 407,00	235 544,00
2018	2 113 372,22	1 082 761,00	51 654,00	235 544,00
2019	3 237 699,12	1 789 675,47	48 901,00	251 915,00
2020	3 423 195,32	2 038 872,80	45 548,00	552 844,55
2021	3 125 089,00	1 801 068,80	42 700,00	298 060,00
2022	2 672 770,00	1 410 492,00	75 000,00	306 576,00
2023	3 662 954,10	2 463 916,00	88 000,00	414 028,80
2024	4 331 796,00	2 198 392,00	138 000,00	370 747,00
2025	4 461 049,00	2 392 308,00	150 000,00	425 747,00
2026	4 035 302,00	2 061 224,00	140 000,00	450 747,00
2027	3 584 555,00	1 705 140,00	140 000,00	450 747,00

Dôležitým parametrom, ktorý vypovedá o ekonomickej kondícii samosprávy je úverová záťaž mesta, ktorá je počítaná ako podiel nesplatennej istiny k príjmom bežného rozpočtu za predchádzajúci rok. Zákonným limitom je úverová záťaž na úrovni 60%.

Predpokladaný vývoj úverovej záťaže na bežnom rozpočte uvádza tabuľka.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
Úverová záťaž	26,65	34,01 %	28,62%	23,79 %	36,77 %	34,83 %	30,00	26,19	22,06 %

*odhadovaná výška úverovej záťaže k 31.12.

Predpoklad bežných a kapitálových príjmov mesta

Základom pre zostavenie návrhu rozpočtu na rok 2025 sú bežné a kapitálové príjmy mesta.

Bežné príjmy rozpočtu mesta v roku 2025 rozpočtujeme v sume **7 676 380,00 €**

Bežné príjmy	Plnenie 2022	Plnenie 2023	Rozpočet 2024	Návrh rozpočtu 2025
Daň z príjmov fyzických osôb	2 952 255,21	3 126 316,82	3 150 522,00	2 601 044,00
Daň z nehnuteľnosti	649 378,14	666 147,33	80 8000,00	808 000,00
Komunálny odpad	241 970,72	258 970,45	340 000,00	340 000,00
Ostatné dane	26 417,64	25 995,93	35 700,00	30 700,00
Príjmy z vlastníctva	273 589,80	326 910,19	302 600,00	328 000,00
Administratívne a iné poplatky	135 103,00	146 243,21	141 900,00	145 500,00
Ostatné príjmy	68 965,39	32 182,48	30 000,00	30 500,00
Transfery	2 516 787,34	2 966 443,49	2 594 158,00	3 450 989,00
Príjmy školských zariadení	234 444,10	251 576,54	273 500,00	240 000,00
Spolu	7 074 911,34	7 800 786,44	7 676 380,00	7 974 733,00

v EUR

Daň z príjmov fyzických osôb určuje inštitút finančnej politiky a vychádza z predpokladu vývoja hospodárstva SR. Aj keď že štátny rozpočet na rok 2025 už je schválený návrh tohto príjmu vychádza z prognózy MF SR z mesiaca október 2024 podľa ktorej podiel na dani z príjmov FO pre rok 2025 pre naše mesto predstavuje sumu **2 601 044,00 €**, zníženie oproti roku 2024 cca o 569 620,00 €. Zníženie vyplýva aj zo skutočnosti, že od 1.1.2025 sa mení systém financovania materských škôl (bez školských jedální pri materských školách). Kým doteraz boli tieto originálnou kompetenciou mesta financovanou cez podiel na dani z príjmov fyzických osôb, od 1.1.2025 budú prenesenou kompetenciou financovanou cez dotáciu od štátu. Aktuálne nedisponujeme presnými informáciami, akú výšku dotácie dostaneme v roku 2025 na 1 žiaka materskej školy.

Výška miestnych daní a poplatku za komunálny odpad je stanovená VZN č. 4/2024 o dani z nehnuteľnosti a VZN č.5/2023 o poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta.

Sadzby dane z nehnuteľnosti sú nasledovné:

A: Daň z pozemkov	Základ dane	Sadzba dane zo základu dane v %
a) Orná pôda, vinice, chmeľnice, ovocné sady a TTP	*Hodnota pozemku x výmera	0,636
b) Záhrady	Hodnota pozemku x výmera	1,200
c) Zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy	Hodnota pozemku x výmera	1,200
d) Lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy	Hodnota pozemku x výmera	0,700
e) Stavebné pozemky	Hodnota pozemku x výmera	1,200
Všetky druhy pozemkov na ktorých sa nachádza zariadenie na výrobu elektriny zo slnečnej energie, transformačná stanica alebo predajný stánok ročnú sadzbu dane z pozemkov	Hodnota pozemku x výmera	3,00

B: Daň zo stavieb	Základ dane	Sadzba dane v €/m ²
a) Stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu	m ²	0,400
b) Stavby pre poľnohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu	m ²	0,300
c) za stavby a chaty na individuálnu rekreáciu	m ²	0,500
d) Samostatne stojace garáže	m ²	0,700
e) Stavby hromadných garáží	m ²	0,700
f) Stavby podzemných garáží		0,700
g) Priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike stavebníctvu stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu	m ²	1,800
h) Stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a zárobkovou činnosťou	m ²	2,00
i) Ostatné stavby	m ²	1,00

C: Daň z bytov	Základ dane	Sadzba dane v €/m ²
1. Byty	m ²	0,400
2. Nebytové priestory		
- ktoré neslúžia na podnikania	m ²	0,200
- ktoré sa využívajú na podnikanie a inú zárobkovú činnosť	m ²	2,00
- slúžiace ako garáž	m ²	1,00

* hodnota pozemkov za 1 m² je uvedená v prílohe č. 1 a č. 2 zákona č. 582/2004 Z .z. O miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady v znení neskorších predpisov.

Pri **dani z nehnuteľnosti** predpokladáme plnenie na úrovni roku 2024. V odhade už sú započítané aj výpadky v porovnaní s celkovým predpisom, ktoré sú spôsobené uplatňovaním úľav a nie stopercentným výberom dane. Predpokladaný príjem **808 000,00,00 €**

Pri poplatku za **komunálny odpad a drobný stavebný odpad** predpokladáme tak isto príjem už aj s predpokladanými úľavami a nie 100% výberom poplatku na úrovni roku 2024 nakoľko nie je zmena vo výške poplatku na rok 2025 t.j. vo výške **340 000,00 €**.

Ostatné miestne dane:

- daň za psa: 15 000,00 €
- daň za užívanie verejného priestranstva 15 000,00 €
- daň za nevýherné hracie prístroje 300,00 €
- daň za predajné automaty 100,00 €
- daň za ubytovanie 300,00 €

V tejto kategórii príjmov očakávame celkový príjem vo výške **30 700,00 EUR**.

Pri **príjmoch z vlastníctva** očakávame príjem **328 000,00 EUR**. Príjmy z vlastníctva majetku obcí sa realizujú na základe uzatvorených nájomných zmlúv, ktoré sú uzatvárané v zmysle predpisu Zásady hospodárenia s majetkom mesta Želiezovce.

- *Nájomné z pozemkov 8 000,00 €*
- *Nájomné z bytov 264 000,00 €*
- *Nájomné z ostatných nebytových priestorov 56 000,00 €*

Administratívne poplatky a iné poplatky a platby predstavujú príjem zo správnych poplatkov, tržby za predaj výrobkov a služieb, školné v MŠ, príjem za výkon agendy PAM pre obce a rozpočtové organizácie a pod. Predpokladaný príjem **145 500,00 €**

Ostatné príjmy sú tvorené hlavne administratívnymi poplatkami, odvodmi za videohry, rulety a ostatných náhodných príjmov ako náhrada poistných udalostí, príjmy z dobropisov, i a pod. Predpokladaný príjem **30 000,00 EUR**.

Príjem z **transferov** je tvorený v prvom rade decentralizačnou dotáciou na školstvo vo výške

- *2 103 011,00 € - základné školy*
- *741 124,00 € - materské školy*
- *204 289,00 € - asistent učiteľa pre základné školy*
- *2 550,00 € - pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia*
- *22 100,00 – vzdelávacie poukazy pre základné školy*
- *9 000,00 € - na dopravu žiakov*
- *333,00 € - príspevok pre deti v hmotnej núdzi*
- *71 168,00 - projekt POP III pre základné školy*
- *139 200,00 € - stravovanie žiakov*
- *12 966,00 € - pre školský podporný tím pre MŠ*
- *34 248,00 € - pre asistentov učiteľa v MŠ*

ostatnými transfermi a dotáciami na podporu kultúry, sociálnych vecí, športu atď. vo výške **48 000,00 € ako aj transferov na prenesený výkon vo výške 63 000,00 €**. Celkový príjem z grantov a transferov činí **3 450 989,00 EUR**.

Vlastné príjmy škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou predstavujú sumu **240 000,00 €**. Ide o školné a príjem za potraviny v ŠJ.

Bežné výdavky v roku 2025 plánujeme vo výške **7 962 929,00 €**. Rozpis výdavkov podľa jednotlivých programov tvorí **prílohu č. 1** tohto materiálu. Nárast výdavkov sa týka hlavne miezd, ako aj ďalších zvýšených nákladov na prevádzku.

Kapitálové príjmy rozpočtu v roku 2025 rozpočtujeme v celkovej výške 2 820 009,90 EUR.

Predaje nehnuteľností	200 000,00 €
Granty a transfery	2 620 009,90 €
• <i>Revitalizácia parku</i>	384 572,71 €
• <i>Plán obnovy ZŠ s VJM – Alapiskola – pavilón 1</i>	1 229 435,86 €
• <i>Rekonštrukcia ZŠ s VJM Alapiskola – pavilón 2</i>	1 006 001,33 €

Príjmové finančné operácie plánujeme vo výške **1 503 466,00 €**

- *nový investičný úver 500 000,00 €*
- *euroúver na projekt kaštieľ INTERREG 968 466,00 €*
- *zapojenie fondu opráv domu na ul. Rákocziho 1,3,5,7 vo výške 35 000,00 €*

Výdavkové finančné operácie vo výške **380 084,00 €**

- *splátky úverov ŠFRB 74 000,00 €*
- *splátky úveru 114/623 103 452,00 €*
- *splátka úveru 114/012/20 52 632,00 €*
- *splátka úveru 114/011/19 150 000,00 €*

Kapitálové výdavky 2025

Program 2	Likvidácia čiernej skládky ul. Cintorínska	110 000,00
	Revitalizácia parku	418 013,81
		528 013,81
Program 3	Projektové dokumentácie	13 032,98
	Prieskumy a rozbory	15 000,00
	Geodetické práce	10 850,00
		38 882,98
Program 5	Rekonštrukcia VO	10 000,00
	Nákup ortofotomapy 2023	7 600,00
	Nákup defibrilátora	2 500,00
		20 100,00
Program 8	Prestavba Štúrova 15 na DJ	76 817,54
	Plán obnovy ZŠ s VJM pavilón 1	1 229 435,86
	Rekonštrukcia ZŠ VJM pavilón 2	1 093 479,81
		2 399 733,21
Program 9	Rekonštrukcia kaštieľa INTERREG	968 466,00
Spolu		3 955 196,00